

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK E-BÜLTEN

Dünya Çevre Günü

5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ

5 Haziran Dünya Çevre Günü Nedir?

5 Haziran Dünya Çevre Günü, çevrenin korunması konusunda farkındalık oluşturmak ve çevresel sorunlara dikkat çekmek amacıyla her yıl dünya genelinde kutlanan en önemli çevre etkinliklerinden biridir. 1972 yılında Stockholm'de gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı sonrasında ilan edilen bu özel gün, çevrenin korunması ve sürdürülebilir kalkınma konularında küresel ölçekte farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır.

Günümüzde iklim değişikliği, su kaynaklarının azalması, biyolojik çeşitlilik kaybı, kirlilik ve doğal kaynakların hızla tükenmesi gibi çevresel sorunlar, çevrenin korunmasını her zamankinden daha önemli hale getirmektedir. Bu nedenle Dünya Çevre Günü, yalnızca bir farkındalık günü değil; bireylerin, kurumların ve sanayi kuruluşlarının çevresel sorumluluklarını gözden geçirmeleri için önemli bir fırsat olarak değerlendirilmektedir.

Neden Önemli?

Çevresel sürdürülebilirlik artık yalnızca çevre uzmanlarının veya kamu kurumlarının gündeminde yer alan bir konu değildir. Küresel ölçekte yaşanan gelişmeler, çevre ve kaynak yönetiminin ekonomik büyüme, rekabet gücü ve kurumsal sürdürülebilirlik açısından da kritik bir unsur olduğunu göstermektedir.

İklim değişikliğinin etkileri her geçen yıl daha belirgin şekilde hissedilmekte; kuraklık, aşırı hava olayları ve sıcaklık artışları doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı artırmaktadır. Özellikle su kaynaklarının azalması ve su stresi riskinin yükselmesi, sanayi kuruluşları için su verimliliği ve geri kazanım uygulamalarını stratejik bir konu haline getirmektedir.

Bunun yanında enerji, su, hammadde ve atık yönetimi maliyetlerinde yaşanan artışlar işletmeleri kaynaklarını daha verimli kullanmaya yönlendirmektedir. Avrupa Birliği başta olmak üzere uluslararası pazarlarda ortaya çıkan yeni düzenlemeler ve tedarik zinciri beklentileri de işletmelerden çevresel performanslarını ölçmelerini, raporlamalarını ve sürekli iyileştirmelerini beklemektedir.

Kurumlar İçin Çevre Günü Ne Anlama Geliyor?

Dünya Çevre Günü, yalnızca ağaç dikme etkinlikleri veya çevre temalı farkındalık çalışmalarıyla sınırlı bir gün değildir. Kurumlar açısından bu özel gün; mevcut uygulamaların değerlendirilmesi, çevresel performansın gözden geçirilmesi ve sürdürülebilirlik hedeflerinin yeniden ele alınması için önemli bir fırsat sunmaktadır.

Günümüzde enerji verimliliği, su verimliliği, atık yönetimi, kaynak verimliliği ve sera gazı emisyonlarının yönetimi yalnızca çevresel bir sorumluluk değil, aynı zamanda kurumsal dayanıklılık ve rekabet gücünün temel unsurlarından biridir. Bu nedenle Dünya Çevre Günü, işletmeler için mevcut uygulamalarını gözden geçirmek, çevresel performanslarını değerlendirmek ve sürdürülebilirlik hedeflerini yeniden ele almak açısından önemli bir fırsat sunmaktadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖZ DEĞERLENDİRMESİ

Sürdürülebilirlik Öz Değerlendirmesi

Dünya Çevre Günü, çevresel uygulamalarımızı gözden geçirmek ve gelişim alanlarımızı belirlemek için önemli bir fırsattır. Bu kapsamda hazırlanan öz değerlendirme listesi; çevre yönetimi, enerji ve su verimliliği, atık yönetimi ve sürdürülebilirlik konularında farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır. Kendimize şu soruları soralım: Bugüne kadar bu konularda ne kadar duyarlı davrandık? Hangi uygulamalarda başarılıyız? Hangi alanlarda gelişime ihtiyaç duyuyoruz? Aşağıdaki soruları mevcut uygulamalarınızı dikkate alarak puanlayabilir, güçlü ve gelişime açık yönlerinizi belirleyebilirsiniz.

Değerlendirme Ölçeği

- 4 – Tam uygulandı
- 3 – Büyük ölçüde uygulandı
- 2 – Kısmen uygulandı
- 1 – Az uygulandı
- 0 – Uygulanmadı

Sonuçların Değerlendirilmesi

Toplam puanınız, sürdürülebilirlik konularındaki mevcut farkındalık ve uygulama seviyenizi göstermektedir. Bu çalışma bir denetim veya uygunluk değerlendirmesi değil, mevcut durumunuzu görmenize ve gelişim alanlarınızı belirlemenize yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır.

Unutmayalım; sürdürülebilirlikte önemli olan mevcut seviyemizden bağımsız olarak her geçen gün daha iyiye ulaşmak için adım atmaktır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK SEVİYE TABLOSU			
Değerlendirme sonunda elde edilen toplam puan, sürdürülebilirlik konularındaki mevcut farkındalık ve uygulama seviyenizi göstermektedir.			
TOPLAM PUAN	SEVİYE		
	0 – 40	FARKINDALIK BAŞLANGIÇ SEVİYESİ	 Farkındalık oluşturma ve temel uygulamaları hayata geçirme sürecindesiniz. Gelişime açık alanlarınızı belirleyerek ilerleyebilirsiniz.
	41 – 60	BRONZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK SEVİYESİ	 Temel sürdürülebilirlik uygulamalarını hayata geçiriyorsunuz. Performansınızı daha da artıracak adımlarla ilerleyebilirsiniz.
	61 – 80	GÜMÜŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK SEVİYESİ	 Sürdürülebilirlik uygulamalarınızı sistemli olarak yürütüyorsunuz. Sürekli iyileştirme çalışmaları ile daha ileriye gidebilirsiniz.
	81 – 90	ALTIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK SEVİYESİ	 Sürdürülebilirlik alanında güçlü bir performans sergiliyorsunuz. İyi uygulamalarınızla örnek teşkil ediyorsunuz.
	91 – 100	PLATİN ÇEVRESEL PERFORMANS SEVİYESİ	 Çevresel yönetim ve sürdürülebilirlik konularında en üst düzeyde bir performansa sahipsiniz. Öncü ve örnek bir kuruluşunuz.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖZ DEĞERLENDİRMESİ

No	Değerlendirme Sorusu	Puan (0-4)
 Tek Kullanımlık Ürünler ve Tüketim		
1	Karton bardak, plastik bardak, plastik çatal-kaşık-bıçak gibi tek kullanımlık ürünlerin kullanımını azaltmaya ne kadar dikkat ettik?	☐
2	Matara, cam bardak, porselen fincan, yeniden kullanılabilir yemek ekipmanları ve benzeri ürünleri tercih etmeye ne kadar özen gösterdik?	☐
3	Gereksiz çıktı, fazla ambalaj, ihtiyaç dışı sarf malzeme ve gereksiz tüketimi azaltmaya ne kadar dikkat ettik?	☐
4	Çevre dostu, geri dönüştürülebilir, uzun ömürlü veya daha az atık oluşturan ürünleri tercih etmeye ne kadar özen gösterdik?	☐
 Enerji Verimliliği		
5	Kullanılmayan alanlardaki ışıkları kapatmaya ne kadar dikkat ettik?	☐
6	Mesai sonunda bilgisayar, ekipman ve cihazları kapatmaya ne kadar dikkat ettik?	☐
7	Bekleme modunda gereksiz çalışan cihazları kapatmaya ne kadar dikkat ettik?	☐
8	Gün içinde uygun alanlarda gün ışığından faydalanmaya ve gereksiz yanan ışıkları kapatmaya ne kadar dikkat ettik?	☐
9	Klima ve havalandırma sistemlerini verimli kullanmaya ne kadar dikkat ettik?	☐
10	Açık unutilan cihazlar, gereksiz çalışan ekipmanlar ve enerji kaybına neden olabilecek durumları kontrol etmeye ne kadar önem verdik?	☐
11	Basınçlı hava, elektrik veya ekipman kaynaklı enerji kayıplarını azaltmaya ne kadar dikkat ettik?	☐
 Su Verimliliği		
12	Muslukların gereksiz açık bırakılmaması, gereksiz yıkama yapılmaması ve günlük işlerde suyun dikkatli kullanılması konularına ne kadar dikkat ettik?	☐
13	Damlayan musluk, kaçak yapan rezervuar, su hattı kaçağı ve benzeri su kayıplarını kontrol etmeye ne kadar önem verdik?	☐
14	Temizlik, yıkama ve benzeri işlemlerde gereğinden fazla su kullanımını önlemeye ne kadar dikkat ettik?	☐
15	Su tasarrufu sağlayabilecek ekipman, uygulama veya iyileştirme fırsatlarını değerlendirmeye ne kadar önem verdik?	☐
16	Çalışanlarda su tasarrufu bilinci oluşturmak için hatırlatma, bilgilendirme veya farkındalık çalışmaları yapmaya ne kadar özen gösterdik?	☐

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖZ DEĞERLENDİRMESİ

No	Değerlendirme Sorusu	Puan (0-4)		
 Atık Yönetimi ve Geri Kazanım				
17	Kâğıt, plastik, metal, cam ve benzeri geri dönüştürülebilir atıkları ayrı toplamaya ne kadar dikkat ettik?	☐		
18	Gereksiz çıktı almamaya, kâğıt kullanımını azaltmaya ve mümkün olduğunca dijital doküman kullanmaya ne kadar özen gösterdik?	☐		
19	Gereksiz ambalaj, tek kullanımlık malzeme ve önlenebilir atık oluşumunu azaltmaya ne kadar dikkat ettik?	☐		
20	Tekrar kullanılabilir veya geri kazanıma uygun malzemeleri değerlendirmeye ne kadar önem verdik?	☐		
21	Atıkların uygun alanlarda biriktirilmesine ve çalışma alanlarının temiz tutulmasına ne kadar dikkat ettik?	☐		
 Karbon Azaltımı ve Ulaşım				
22	Gereksiz araç kullanımını azaltmaya ne kadar dikkat ettik?	☐		
23	Araçların gereksiz yere çalışır durumda bırakılmamasına ne kadar dikkat ettik?	☐		
24	Çevrim içi toplantı, ortak ulaşım veya alternatif ulaşım yöntemlerini kullanmaya ne kadar önem verdik?	☐		
25	Enerji tüketimini ve karbon ayak izini azaltabilecek uygulamaları değerlendirmeye ne kadar önem verdik?	☐		
DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ				
4 Tam uygulandı	3 Büyük ölçüde uygulandı	2 Kısmen uygulandı	1 Az uygulandı	0 Uygulanmadı
 TOPLAM PUAN		/ 100		

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HABERLERİ

WMO yüzde 80 El Niño uyarısı

Dünya Meteoroloji Örgütü, 2 Haziran 2026 tarihli açıklamasında tropikal Pasifik'te El Niño koşullarının geliştiğini, bunun önümüzdeki aylarda sıcaklık ve yağış desenlerini etkileyerek aşırı hava riskini artıracağını duyurdu. BM Genel Sekreteri Antonio Guterres ise El Niño'yu "acil iklim uyarısı" olarak çerçeveledi.

WMO açıklamasında merkezi ve doğu ekvatorial Pasifik'te deniz yüzeyi sıcaklıklarının El Niño eşiğine yaklaştığı, bu yüzey ısınmasının tropikal Pasifik boyunca ortalamanın 6°C üzerinde değerlere ulaşan olağandışı sıcak alt yüzey koşullarıyla beslendiği belirtiliyor. Bu, yalnızca yüzeyde geçici bir anomali değil, sistemin altında bir ısı rezervi olduğu anlamına geliyor.

Haber Kaynağı

<https://yesilhaber.net/wmo-el-nino-gida-enerji-sebeke-riski/>

Faydalı Linkler

<https://www.suverimliliği.gov.tr/home/yayinlar#endustriyel-su-verimliliği>

<https://www.tarimorman.gov.tr/SYGM>

Kaynaklar

Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

SCAN ME

<https://www.instagram.com/makineihtisas>

<https://twitter.com/makineihtisas>

<https://tr.linkedin.com/company/makineihtisas>

Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi
30. Sok. No:8/1 41455 Dilovası/Kocaeli
Tel: 0 262 722 90 22 (PBX)
Faks: 0 262 722 90 20
Web: <http://www.makineosb.org.tr>
Email: info@makineosb.org.tr